

135676 – OTKA: Alkalmazkodóképesség és helyi identitás vidéken:

A vidék imázs, a helyi identitás és a megélhetési stratégiák összefüggéseinek kvalitatív és kvantitatív elemzése magyar vidéki térségekben

Záróbeszámoló 2020-10-01 – 2023-12-31

Résztvevők:

Megyesi Boldizsár, Csurgó Bernadett, Horzsa Gergely, Kiss Márta, Szabolcsi Zsolt, Holpert Anna

Főbb eredmények

Kutatásunk célja az volt, hogy feltárjuk; miképpen alkotják meg, vagy értelmezik újra különböző vidéki terek lakói, közösségek tagjai a saját helyi identitásukat, vidékképüket a helyi fejlesztési folyamatokban. A kutatás első évében statisztikai elemzést végeztünk a KSH, T-Star adatbázisában található adatokat felhasználva, amely elemzésben a magyarországi kistérségek gazdasági, társadalmi helyzetét, civil és fejlesztéspolitikai aktivitását felhasználva tipológiát alkottunk a kistérségekből. E tipológia alapján történt meg a négy esettanulmányi helyszín kiválasztása. A kutatás második évében négy települési esettanulmányt készítettünk: ezeknek az empirikus alapja dokumentum-elemzés mellett fókuszcsoporthoz, kérdőívek és félig strukturált interjúk. A harmadik évben az összegyűjtött adatokat elemeztük, valamint lehetőségünk nyílt arra, hogy a kutatás során a négy járásban használt kérdőívet egy országos mintán is lekérdezzük. A kutatás bizonyos eredményeit már a kutatás első évében bemutattuk konferenciákon; eddig 13 nemzetközi és 11 hazai konferencián szerepeltünk azokkal. 2023-ban az Európai Vidékszociológiai Társaság két évente megrendezett kongresszusán önálló szekciót szerveztünk a vidékimázs kutatásokról. Emellett további konferencia szerepléseket is tervezünk az összegyűjtött empirikus anyagokból. A kutatási eredményeinkből eddig 22 publikáció született; 13 angol nyelvű, 11 magyar nyelvű. Az angol nyelvűek közül 10 folyóirat cikk. Terveink szerint további angol és magyar nyelvű publikációk készülnek a vidék imázs, helyhez kötődés és vidéki megélhetés kérdéseiről, felhasználva a kvalitatív és kvantitatív adatainkat.

Módszereink

Az esettanulmányok helyszínét a (Budapesten kívüli) magyarországi járások három szempont szerinti klaszterezését elvégezve választottuk ki. A gazdasági arculatot, a civil aktivitást, valamint a redisztributív támogatottságot megragadni képes klasztercsoportokat az IMB SPSS 23.0 kétlépéses (Two-step) klaszterező algoritmusával hoztuk létre, automatikus klaszterszám-megállapítást kérve. A klaszterképző változóinkat járásokra aggregált, települési szintű adatok jelentették, amelyek forrása a Központi Statisztikai Hivatal, és a NAV TeIR rendszerben elérhető, valamint a Nemzeti Választási Iroda adatszolgáltatásban nyújtott statisztikai adatbázisa volt. Az adatforráson változótranzíciókat hajtottunk végre, amely jelenti egyfelől az adatok hosszabb időtávú aggregálását (mint például az egyes évekre és egyes fejlesztési forrásokra elérhető EU-s fejlesztési támogatások összesítését a 2014-2019-es időperiódusra), másfelől pedig a változók arányosítását: egy főre eső értékük kiszámítását a járás 2019. december 31-ére rendelkezésre álló állandónépesség-adatát figyelembe véve.

E tipológia alapján választottuk ki a négy esettanulmányi helyszínt, Pápát, Szentest, Szerencset és Vácot. 2022. júliusában a Pápai járásban, augusztusban a Szerencsi járásban, szeptemberben a Szentesi járásban készült esettanulmány. A negyedik esettanulmány Vácott készült 2022 október első hetében. A kiválasztott járásokban egyetemi hallgatók bevonásával települési esettanulmányokat készítettünk. Az esettanulmányok készítésének első lépéseként az elérhető „szürke irodalmat” (helyi fejlesztési dokumentumokat, járás településeiről készült különböző korábbi szaktanulmányokat, terveket), valamint átnéztük a települések és a fontosabb települési szervezetek honlapjait. Ezekből egyrészt összeállítottunk egy rövid ismertetőt, másrészt természetese nyelv feldolgozás módszerével elemeztük is azokat; az elemzés első eredményeit konferencián mutattuk be. Az esettanulmányok alapja mindegyik esetben egy-egy terep tábor volt, amelyek során egy héten keresztül egyetemi hallgatókkal együtt elkészültek a kérdőívek, és félig strukturált interjúk. A terepen kérdőíveket vettünk fel (összesen 950 darabot), valamint terepbejárást és félig strukturált interjúkat készítettünk (több mint 63 félig strukturált interjú készült). A járásokon belül kiválasztott települések polgármestereivel, civil szervezetek képviselőivel, vállalkozókkal és gazdálkodókkal készültek félig strukturált interjúk a helyhez kötődésről, a helyi imázsról, a helyi gazdasági és társadalmi helyzetről. Az interjúk átlagosan egy óra hosszúak voltak, ezeket rögzítettük, majd szó szerinti átírat készült azokról. Az interjúkról első körben tartalom elemzést végeztünk, majd pedig a nagyobb témakörök, mint a helyi identitás, helyi imázs, helyhez kötődés, megélhetési stratégiák, vállalkozói attitűdök és stratégiák szerint elemeztük az interjúkat. E kérdések mélyebb feltárása érdekében félig nyitott kódolást végeztünk.

A kutatás eredményeinek rövid összefoglalója

A kutatás első olyan eredményei, amelyek tudományos értelemben újdonságot jelentenek, a Szociológiai Szemlében jelentek meg 2022-ben. A vidék imázs módszertani kérdéseit elemző írásban kollégáimmal bemutattuk, hogy hogyan alakult át a vidékimázs vizsgálat az elmúlt évtizedekben, nem függetlenül attól, hogy a vidék meghatározás is megváltozott. A vidék meghatározása, várostól való megkülönböztetése a kezdetektől fontos kérdés a vidékszociológiában, sőt már a társadalomtudományos gondolkodás klasszikusainál is megjelenik (Tönnies 2004), nagyobb tudományos érdeklődésre és empirikus vizsgálatokra pedig az 1990-es évek elejétől, a vidékszociológia konstruktivista irányzatának megjelenésétől (Mormont 1990a, Cloke 1997, DuPuis 2006) került sor. Ezzel párhuzamosan a vidékfejlesztésben bekövetkező ún. kulturális fordulat is számottevő hatással volt e területre (Ray 1998, Richardson 2000, Marsden et al. 2005).

Ekkorra világossá vált, hogy a vidékimázs, a vidék reprezentációja befolyásolja a vidékkel kapcsolatos társadalmi folyamatokat, így például a migrációt, illetve a fejlesztéspolitikai döntéseket, vagy akár egészen a mikroszintű gazdasági döntésekig. A tanulmány első részében az elmúlt évtizedek hazai és nemzetközi vidékszociológiai szakirodalmának és kutatási eredményeinek áttekintésével meghatározzuk és áttekintjük, hogy milyen fő fogalmak és megközelítések mentén értelmezi a tudományos diskurzus a vidékimázst, a vidékidillt, a vidékreprezentációt és a helyi identitást. A legfontosabb fogalmak tisztázása után egy szisztematikus irodalmi áttekintéssel részletesen elemezzük, hogy a kvalitatív és kvantitatív, illetve ezek közül a részvételi és NLP- (természetes nyelvfeldolgozás) alapú kutatások mennyire elterjedtek, mennyire alkalmazhatóak és mennyiben képesek hozzájárulni egy új módszertani és ahhoz kapcsolódó elemzési-fogalmi keret kialakításához. Ezt követően összevetjük a különböző módszertani megközelítések korlátait és előnyeit. megjelent írás azt elemzte, hogy a helyi sajátosságok, értékek milyen módon jelennek meg a vidékimázsban és a helyi identitásban, illetve ezek hogyan hatnak a helyi fejlesztésekre, a helyi megélhetési stratégiákra.

Elemzésünk egyértelműen azt jelzi, hogy döntően a kvalitatív, interjú vizsgálatok és módszerek terjedtek el, amit a témák és a fogalmak sajátosságai is indokolnak. Többben próbálkoztak átfogóbb, kvantitatív elemzésekkel is, de ezek érvényességi korlátait a szisztematikus áttekintés során az elemzésünk homlokterébe kerülő minden vizsgálat is igazolta.

Jól látszik a szakirodalmi áttekintésből, hogy az innovatív módszertani megközelítések – úgymint a részvételi módszerek, a Q módszertan vagy a természetesnyelv-elemzés – még nem igazán

terjedtek el a témák és fogalmak vizsgálatában, de a sporadikusan felbukkanó példák mégis ezek létjogosultságát igazolják.

Elemzésünk eredményei azt is mutatják, hogy a kutatók többsége a kevert módszerek alkalmazását választja, nagyon sokszor jelenik meg például az esettanulmányokban, de átfogóbb elemzésekben is a többféle módszer együttes alkalmazása. A fogalmak sajátosságaiból adódóan valószínűleg a kevert módszerek és az új megközelítések alkalmazása szükséges ahhoz, hogy a vidékimázsról, vidékidillről, vidékreprezentációról és vidéki identitásról átfogó és érvényes kutatási eredmények születhessenek. Ezzel együtt a módszertani újításokban rejlő lehetőségek egyelőre kiaknázatlanok maradtak, de egyértelműen eredményekkel kecsegtetnek.

A vidéki megélhetést biztosító ágazatok között a mezőgazdaságnak továbbra is jelentős szerepe van, így ezt az ágazatot is vizsgáltuk. Egyrészt elemeztük, hogy a mezőgazdaságban milyen feltételek mellett valósulhat meg az új generációk belépése. A fiatal generációk megmaradása, vagy vidéki területekre való költözése alapvető kérdés a vidéki gazdaság szempontjából. Ebben a mezőgazdaság hosszú ideig kiemelt szerepet játszott, ma ez már nincs feltétlenül így, de a mezőgazdasági vállalkozások döntő szerepet játszanak a vidéki gazdaságban és az, hogy ebben a szektorban hogyan alakul az örökösök, és az új belépők helyzete, azt milyen tényezők alakítják fontos eleme annak, hogy helyben milyen megélhetési stratégiák választhatók.

Kutatásaink alapján kijelenthető, hogy a mezőgazdasági kistermelés, a saját célra termelés, ellentétben azzal a gyakorlattal, amelyet cseh, lengyel, vagy kínai adatok alapján Petr Jehlicka és szerzőtársai leírnak, Magyarországon a vidéki (alsó)középosztályok számára valódi értékkel, gazdasági jelentőséggel bíró gyakorlat. A cseh-brit szerző több tanulmányban érvel amellett, hogy a saját célra termelés egy szándékolatlan fenntarthatósági gyakorlat, és annak háttérében csekély, kimutathatatlan a gazdasági érdek, azaz nem igaz, amit korábbi kutatások találtak, hogy ez egy szegénységgel szembeni stratégia. Mi is amellett érvelünk, hogy a saját célra termelés mögött egy összetett motívum rendszer látható. Az része a helyi imázs és identitás alakításának, megjelenik benne a hagyományőrzés és a helyhez, valamint a közösséghez való kötődés, valamint egyéni szempontok; önellátás, egészséges élelmiszer előállítás, de hangsúlyosak a gazdasági szempontok is a saját célra termelésben; különösen gazdasági nehézségek idején. Nemzetközi összehasonlító vizsgálatok segíthetnek annak megértésében, hogy mi okozza a nemzetek közötti különbséget a hasonló társadalmi, gazdasági helyzetű Kelet-közép Európai államokban. Korábbi írásunkban, amelyben a fenntarthatóság fogalom és a gazdaság átörökítése közötti összefüggéseket elemeztük azt találtuk egyebek mellett, hogy a fenntarthatóság fogalmát a gazdálkodók a tudományos értelmezéstől eltérően használták; ezt a jelen kutatás is alátámasztotta.

A helykötődés és megélhetési stratégiák kérdéskörén belül a kutatás során külön foglalkoztunk a vállalkozókkal. Kérdésfeltevésünk fókuszában az állt, hogy hogyan vesznek részt a különböző típusú helyi vállalkozók (családi vállalkozók, betelepülő vállalkozók, életmód vállalkozók) a térség imázs alakításában és hogy a helyhez való viszonyuk, hely identitásuk milyen kölcsönhatásban van a vállalkozói tevékenységükkel és szerepükkel a térség imázs alakításában. A térség imázs alakítása egy kollektív folyamat, amelyben számos szereplő vesz részt, a kutatásunkban tehát ezek közül az egyik legfontosabbra, a vidéki vállalkozókra összpontosítottunk, akik nemcsak a helyi értékeket (például a természeti vagy kulturális örökséget) hasznosítják, hanem vállalkozói tevékenységükkel a helyet is formálják; nemcsak a fejlődést segítik elő, hanem a helyi értékekbe való befektetéssel a régió imázsát is erősítik. Továbbá a turisztikai értelemben periférián vagy kevésbé központi régiókban működő új vállalkozások a hátrányokat is előnyökké alakíthatják, miközben a régi, "használaton kívüli" helyi értékeket és hagyományokat helyezik vállalkozásuk középpontjába. Kutatási kérdéseink arra összpontosítottak, hogy (i) milyen típusú vidéki vállalkozók vesznek részt ebben a folyamatban, (ii) hogyan befolyásolja a helyhez való kötődésük a vállalkozói tevékenységüket, és (iii) hogyan alakítják a hely imázsát a vállalkozói tevékenységükön keresztül. A vidéki vállalkozók három típusát határoztuk meg a helyhez és a tájformáló tevékenységhez való kötődésük alapján, amelyeket "hagyományátadóknak", "hagyomány-újraértelmezőknek" és "hagyományteremtőknek" nevezünk. Ezek a kategóriák nem kizárólagosak egy-egy térségben, de kutatásunk azt mutatja, hogy a térség jellemzői jelentős hatással vannak arra, hogy milyen típusú vállalkozók telepednek le vagy maradnak ott, és milyen módon és mértékben alakítják a helyet a saját képükre. Vállalkozói tevékenységük természetesen visszahat a település vagy régió imázsára, ami hatással van a helyiekre és az újonnan érkezőkre is.

A kutatás központi kérdése, a helyhez kötődés és a megélhetési stratégiák összefüggése. Eredményeink szerint a négy vizsgált járás alapvetően különbözik egymástól ebből a szempontból. A kutatás alapján írt egyik legfrissebb írásban a helyi imázs, a helyhez kötődés és a térség pozitív, illetve negatív megítélését elemeztük. A térség pozitív megítélését és reprezentációját mutatják a "Miért szeret ebben a régióban élni" kérdésre adott válaszok. Az erre a kérdésre adott válaszok a vidéki idill számos aspektusát tartalmazzák a közösségtől a természetig. A táj szubjektív konstrukciója a hely észlelt előnyeinek keresztül ragadható meg. A problémákra vonatkozó kérdések alakítják ezt a képet. A problémákról szóló szövegrészletek elemzésében a táj objektívebb és materialistább konstrukciója jelenik meg. A hely jellegére vonatkozó kérdéseket elemezve a közösség különböző formái bukkannak fel, a családi, baráti kapcsolatok, de ugyanakkor a magány és a falusi elhagyatottság is megjelenik. Hasonlóképpen a válaszok között megtalálhatók a fejlesztési kérdések is, a vidéki idill elemei, a természet közelsége és a településhez való kötődés.

A közös vonások ellenére a vidéki életnek voltak olyan dimenziói is, amelyek kevésbé tűnnek jellemzőnek: az agresszió, a bűnözés, a kreativitás és az innováció, a szabadság a vidéki élet ritkábban említett jellemzői; ezek sem pozitív, sem negatív jelzőként nem jelennek meg. Ennek lehetséges magyarázata, hogy ezek a jellemzők inkább a városi élethez kapcsolódnak.

A kutatásunk eredményei szerint nem csak a városi értelmiségieknek van idilli képük a vidékről, hanem a helyieknek is, azt természetközelinek látják, ahol fontos a közösség, szemben a várossal. Bár ezt az idilli képet ellensúlyozzák a negatív tényezők, mint például az elvándorlás, a gazdasági problémák, az intézmények hiánya.

Annak megállapításához, hogy miképp konstruálják a maguk vidék- és városképét a vidéki terekben élők, milyen szerepet töltenek be e képekben a vizsgált koncepciók, illetve ezen belül különösen a szabadság percepciója, több lépésben közelíthettünk. Első lépésként bemutattuk, hogy a dichotóm módon szembeállított város-vidékképhez milyen módon kapcsolódnak a kutatás során elemzett, a táji-természeti adottságokhoz, társadalmi kapcsolatokhoz, gazdasági helyzethez kapcsolódó fogalmak a megkérdezettek szerint. Második lépésben e fogalmak egybefonódásait és különválását korrelációelemzéssel vizsgáltuk a két lakóhelytípus vonatkozásában – ezzel magyaráztuk a szabadságkonceptió vidéki terekhez való kötődését. Harmadik lépésben klaszterképzési eljárással vizsgáltuk, hogy milyen belső struktúrával rendelkeznek a vidéki terekben élő megkérdezettek abban a tekintetben, ahogyan a szabadságkonceptiót egyik vagy másik településtípushoz kötik. S végül, egy logisztikus modellben azt mutattuk be, hogy az egyes imázsselemek, valamint a szabadságkonceptió vidékhez való kapcsolása milyen hatást gyakorol a válaszadók helykötődésére.

A hároméves kutatás során keletkezett gazdag empirikus anyagot szeretnénk tovább elemezni, hogy a megélhetési stratégiák és a vidékkép, vidékimázs közötti összefüggések további részleteit bemutassuk. A kutatás során új módszertani megfontolások alapján további elemzési szempontok is felmerültek (a természetes nyelvfeldolgozás – NLP), amelynek alkalmazása gazdagíthatja az interjúk és a kérdőíves kutatás alapján leírható helyhez kötődést, vidékképeket.

Megjelent publikációk:

1. Bai Attila – Czibere Ibolya – Kovách Imre – Megyesi Gergely Boldizsár – Balogh Péter (2023) The monetary value of convenience and environmental features in residential heat energy consumption, in particular its social determinants. *Energy Strategies Review* 50 pp 1-18 (2023) <https://doi.org/10.1016/j.esr.2023.101192>
2. Csurgó Bernadett ; Horzsa Gergely; Kiss Márta; Megyesi Boldizsár; Szabolcsi Zsolt (2023) Place Naming and Place Making : The Social Construction of Rural Landscape. *Land (Basel)* (2073-445X): 12 8 Paper 1528. <https://doi.org/10.3390/land12081528>
3. Eszter Kelemen, Boldizsár Megyesi, Bettina Matzdorf, Erling Andersen, Lenny GJ van Bussel, Myriam Dumortier, Céline Dutilly, Marina García-Llorente, Christine Hamon, Annabelle LePage, Roberta Moruzzo, Katrin Prager, Francesco Riccioli, Carolina Yacamán-Ochoa (2023) The prospects of innovative agri-environmental contracts in the European policy context: Results from a Delphi study. *Land Use Policy* Volume 131, August 2023, <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2023.106706>
4. Kovách Imre – Megyesi Boldizsár (2023) Energy Use Research in the Social Sciences– Introduction to a Research Topic. *Energies* (1996-1073 1996-1073): 16 8 p. 3402. <https://doi.org/10.3390/en16083402>
5. Imre Kovách, Gergely Boldizsár Megyesi (2023) Motivations of Subsistence Farming in Hungary: Analysis of a Multi-Factored Phenomenon. *Rural Sociology* Volume88, Issue2 June 2023 p. 283-311 <https://doi.org/10.1111/ruso.12476>
6. Csurgó Bernadett; Megyesi Bodizsár (2023) Imagined differences: A quantitative study of rural and urban communities and social relations. Bernadett Csurgó; Nicole Mathieu; Boldizsár Megyesi (eds.) *Rural society, power, & social integration : Festschrift for the seventieth birthday of Imre Kovách*. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont, Debrecen University Press, Laboratoire Dynamiques sociales et recomposition des espaces (LADYSS), pp 339-359 (2023) ISBN: 9789634180555
7. Bernadett Csurgó; Nicole Mathieu ; Boldizsár Megyesi (2023) Editorial. Foreword of the editors. Bernadett Csurgó; Nicole Mathieu; Boldizsár Megyesi (eds.) *Rural society, power, & social integration : Festschrift for the seventieth birthday of Imre Kovách*. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont, Debrecen University Press, Laboratoire Dynamiques sociales et recomposition des espaces (LADYSS), pp 17-33 (2023) ISBN: 9789634180555
8. Bernadett Csurgó Nicole Mathieu Boldizsár Megyesi (eds.) (2023) *Rural society, power, & social integration Festschrift for the seventieth birthday of Imre Kovách* Published by: Centre for Social Sciences, Budapest, tk.hu Debrecen University Press, dupress.unideb.hu, and LADYSS, Social Dynamics and Recomposition of Spaces Laboratory, Paris, ladyss.com p.460 ISBN: 978-963-418-055-5 <https://mek.oszk.hu/25200/25245/25245.pdf>

9. Megyesi Boldizsár (2023) A környezetvédelemmel kapcsolatos attitűdök és a Covid-válság érzékelése közötti összefüggések. Csurgó Bernadett – Kovách Imre (szerk.) *A Covid-19 járvány társadalmi hatásai*. Budapest: Társadalomtudományi Kutatóközpont, pp 121-137 (2023)
10. Attila Bai, Imre Kovách, Ibolya Czibere, Boldizsár Megyesi, Péter Balogh (2022) Examining the Adoption of Drones and Categorisation of Precision Elements among Hungarian Precision Farmers Using a Trans-Theoretical Model. *Drones* 6 (8), 200 2022. <https://doi.org/10.3390/drones6080200>
11. Csurgó Bernadett, Horzsa Gergely, Megyesi Boldizsár (2022) A vidékimázs és helyi identitás kutatásának lehetőségei és módszerei: Egy szisztematikus szakirodalom-elemzés eredményei. *Szociológiai Szemle* 32 (1), 15-40 2022 <https://doi.org/10.51624/SzocSzemle.2022.1.2>
12. Imre Kovách, Boldizsár Megyesi, Attila Bai, Péter Balogh (2022) Sustainability and Agricultural Regeneration in Hungarian Agriculture. *Sustainability* 14/2 pp.969. doi.org/10.3390/su14020969
13. Bernadett Csurgó, Melanie K. Smith (2022) Cultural Heritage, Sense of Place and Tourism: An Analysis of Cultural Ecosystem Services in Rural Hungary. *Sustainability* Vol 14, no. 12: 7305. <https://doi.org/10.3390/su14127305>
14. Kiss Márta – Rácz Katalin (2022) Helyi gazdaságfejlesztési gyakorlatok és önkormányzati szerepek a vidéki hátrányos helyzetű térségekben Elemzési szempontok és esetek *Szociológiai Szemle* 32(2): 4–33. <https://doi.org/10.51624/SzocSzemle.2022.2.1>
15. Csurgó Bernadett, Hajdu Gábor, Kristóf Luca, Megyesi Boldizsár (2021) A Jubileumi szám elé. *socio.hu*, 1-3
16. Kiss Márta, Vastagh Zoltán (2021) Hátránykompenzáció az iskolán kívül? Az extrakurrikuláris intézmények szerepe és megítélése a tanulmányi eredményesség és előmenetel szempontjából. *Socio.hu*, 2022/2. <https://doi.org/10.18030/socio.hu.2021.2.96>
17. Vastagh Zoltán, Kiss Márta (2021) Közösségi házak és terek funkciói a leghátrányosabb helyzetű térségekben. *Esély*, Vol. 32. (2021) No. 3. pp. 19–36. [10.48007/esely.2021.3.2](https://doi.org/10.48007/esely.2021.3.2)
18. Kiss Márta - Lengyel György (szerk.) (2021) *Milyen élet ez? Szociográfiák*. Magyarország Felfedezése Sorozat. Budapest, Gondolat Kiadó
19. Kristóf Luca – Megyesi G. Boldizsár 2020 Élelmiszerfogyasztás és kulturális tőke: Egy formálódó habitus nyomában. *Socio.hu* 10(4):23-38 DOI: 10.18030/socio.hu.2020.4.23 real link: <http://real.mtak.hu/id/eprint/118944>
20. Langergraber, Günter; Castellar, Joana A C Raaschou Andersen, Theis; 2021 Towards a Cross-Sectoral View of Nature-Based Solutions for Enabling Circular Cities. *Water* August 2021 13(17):2352 [10.3390/w13172352](https://doi.org/10.3390/w13172352) real link: <http://real.mtak.hu/id/eprint/131272>
21. Megyesi B 2020 Zalaszentgrót: a civil társadalom szerepe egy aprófalvas térség integrációjában. *KULTÚRA ÉS KÖZÖSSÉG* 11 2 pp 99-116 (2020) [10.35402/kek.2020.2.8](https://doi.org/10.35402/kek.2020.2.8) real link: <http://real.mtak.hu/id/eprint/131289>

22. Imre Kovách, Boldizsár Gergely Megyesi, Angela Barthes, Hasan Volkan Oral, Marija Smederevac-Lalic 2021 Knowledge Use in Education for Environmental Citizenship—Results of Four Case Studies in Europe (France, Hungary, Serbia, Turkey). *Sustainability* 13/19 pp. 11118 <https://doi.org/10.3390/su131911118>

Konferencia előadások:

1. Csurgó Bernadette, Kollányi Bence & Megyesi Boldizsár: Analyzing the rural image building through textual resources, XXIXth European Society for Rural Sociology Congress: Crises and the futures of rural areas, Rennes, France. July 3 – 7, 2023
2. Csurgó Bernadette, Horzsa Gergely, Kiss Márta & Megyesi Boldizsár: Naming the place: the social construction of rural landscape, XXIXth European Society for Rural Sociology Congress: Crises and the futures of rural areas, Rennes, France. July 3 – 7, 2023
3. Csurgó Bernadett, Kovách Imre & Megyesi Boldizsár: New generations in food production. New entrants into farming, successors of land, and newcomers in rural place, XXIXth European Society for Rural Sociology Congress: Crises and the futures of rural areas, Rennes, France. July 3 – 7, 2023
4. Kelemen Eszter & Megyesi Boldizsár: Living labs as science-policy interfaces: co-design innovative contractual solutions to deliver agri-environmental and climate public goods, XXIXth European Society for Rural Sociology Congress: Crises and the futures of rural areas, Rennes, France. July 3 – 7, 2023
5. Csurgó Bernadett, Kovách Imre & Megyesi Boldizsár: The case of a conservative community food growing. Aree Fragili Social Farming and Labour in fragile rural areas conference, Rovigo, Italy, March 24-25, 2023. Csurgó, Bernadett – Megyesi, Boldizsár Local food, local identity, local image and rural tourism in Hungary. Presentation: Cultural Heritage, Social Cohesion and Place Attachment. 20-21 May 2018 MTA-TK Budapest
6. Kovách Imre – Megyesi Boldizsár Rural regeneration and sustainability in Hungary 2022. július 21-24 UGI Paris, Franciaország
7. Kelemen Eszter – Megyesi Boldizsár – Pataki György Will innovative agri-environmental contracts transform the European Common Agricultural Policy? Lessons from a Delphi study. Conference of the European Society for Ecological Economics, 2022. június 10-15 Pisa,
8. Megyesi Boldizsár – Csurgó Bernadett – Horzsa Gergely: A vidékimázs és a helyi identitás kutatásának lehetőségei és módszerei. Kit érdekel még a szociológia c. konferencia, Kit érdekel még a vidékszociológia? Megközelítések, módszerek, fogalmak c. szekció 2022. június 3-4. Budapest, Társadalomtudományi Kutatóközpont
9. Kovách Imre – Megyesi Boldizsár The agents of reviving peasant traditions at festivals in Hungary. International Congress Festivities, cultures and communities: heritage and sustainability. 2022. május 4-6. Braga, Portugália
10. Kovách Imre – Megyesi Boldizsár Knowledge use and environmental education in Hungarian school garden. iREEC 2022 International Conference, 2022. március 10-11. Prága

11. Megyesi Boldizsár: Környezetvédelemmel kapcsolatos attitűdök és Covid válság érzékelése közötti összefüggések, 2022. március 1. Budapest, Társadalomtudományi Kutatóközpont
12. Kiss Márta - Rácz Katalin: Helyi gazdaságfejlesztési gyakorlatok és önkormányzati szerepek a vidéki hátrányos helyzetű térségekben. Kit érdekel még a szociológia? Lehet-e korunk kérdéseire válaszolni a szociológia nélkül? Társadalomtudományi Kutatóközpont, 2022. június 2-3.
13. Kiss Márta – Rácz Katalin: Social goals and economic efficiency? Operational characteristics and maintenance difficulties of social cooperatives for reintegration into the labor market. Categories, Transformations and Exchanges ESA Economic Sociology Mid-Term Conference preliminary program. Warsaw, 2022. 09.08-09.
14. Rácz Katalin - Kiss Márta: A munkaintegrációs szociális szövetkezetek szerepe a társadalmi felzárkóztatásban. MSZT 2022. évi vándorgyűlés, Miskolc. Október 14-15.
15. Kiss Márta - Rácz Katalin: "Social cooperatives as tools for labour market (re)integration of disadvantaged people?" SOCIAL DYNAMICS IN THE POST-COVID AGE. INEQUALITIES, INTEGRATION, MIGRATION IN REGIONAL, URBAN AND RURAL CONTEXT. Conference at the CSS Budapest, 2022.10.17-18.
16. Horzsa Gergely: Place attachment in three Hungarian microregions with different economic background after COVID-19. Preliminary results of a survey. In. Social Dynamics in the post-Covid Age” Conference, Budapest 17-18/Oct/2022
17. Polgárosodás vita három évtized távlatából. Honnan jöttek a mai mezőgazdasági magántermelők? Szociológia Egy sikeres évszázad előtt. Társadalomtudományi Kutatóközpont Konferenciája Budapest, 2020. október 8-9.
18. Alkalmazkodóképesség és helyi identitás vidéken. A vidék imázsa, a helyi identitás és a megélhetési stratégiák összefüggései (Csurgó Bernadett, Kiss Márta, Melanie Kay Smith és Megyesi Boldizsár) MÚT Konferencia, Budapest, 2020. november 19.
19. Luca Kristóf, Bernadett Csurgó Boldizsár Megyesi Breadmaking and Excursion. The Effect of COVID-19 Pandemic on Middle Class Consumption Strategies. 15th ESA Conference, 2021. RN05: Sociology of Consumption, COVID Consumption II: Food in a pandemic 2. 31 Aug – 3 September, Barcelona
20. Horzsa Gergely: Perceptions of Social Change and their Impacts on Rural-Urban Mobility Aspirations. 15th ESA Conference, 2021. RS19 – Transformative Rural-Urban Connection 31 Aug – 3 September, Barcelona
21. Csurgó Bernadett: CHANGING ROLES OF RURAL WOMEN: CREATIVE FEMALE ENTREPRENEURS IN RURAL HUNGARY. CSRS IGU Rural Sustainability of Rural Systems online konferencia 2021. augusztus 23-25 között, amit a Zágrábi Egyetem Földrajztudományi Tanszéke szervezett.
22. Food self provisioning, food consumption and environmental attitudes in Hungary (Kovács Imre) Towards the Hopeful Anthropocene: Sustainability Experimenting from the Margins. EUGEO CONGRESS ON THE GEOGRAPHY OF EUROPE. 28 June – 1 July 2021, Prague, Czechia.